

CONTRIBUȚII LA STUDIUL AVIFAUNEI CLOCITOARE DIN PERIMETRUL ARIEI PROTEJATE “BALTA TĂLĂBASCA” (JUDEȚUL GALAȚI)

Viorica ARCAN*

Key words: breeding birds, Talabasca Marsh.

Introducere

Râul Siret constituie o adevărată oază pentru avifaună, reprezentând unul dintre principalele căi de migrație a păsărilor pe teritoriul țării noastre.

Din bazinul Siretului Inferior face parte și Balta Tălăbasca, cu statut de arie protejată (fiind preluată în custodie), iar în 2007 a fost inclusă în rețeaua Natura 2000 din România, ca parte a sitului „Lunca Inferioară a Siretului” (SPA).

Este un lac natural de luncă, situat în incinta comunei Tudor Vladimirescu (județul Galați), cu o suprafață de 139 hectare.

Climatul este temperat-continental, cu ierni geroase și destul de uscate, în timp ce verile sunt secetoase și călduroase.

Vegetația din Lunca Siretului Inferior se prezintă ca un mozaic, cuprinzând păduri de luncă, pajiști inundabile și terenuri agricole.

Pentru Balta Tălăbasca este caracteristică flora zonelor umede și este reprezentată majoritar de stuf (*Phragmites communis*), care pe suprafața bălții se găsește în proporție de 60% și papură (*Thypha angustifolia*). De asemeni, la suprafața apei, sunt prezente comunități libere de tip hydrochariton. Bogăția avifaunistică este influențată direct de vegetație și diversitatea habitatelor precum și de nivelul presiunii antropice.

Metode de lucru și durata studiului

Observațiile au fost realizate în perioada 2005-2007 și au acoperit toate sezoanele fenologice. Cea mai folosită metodă de studiu a fost cea a traseelor, itinerariile fiind stabilite cu prilejul primei deplasări pe teren și au fost subsecvent menținute de-a lungul perioadei de studiu.

Identificarea păsărilor s-a realizat prin observarea directă cu binoclu și luneta.

Rezultate

În perimetrul ariei protejate Balta Tălăbasca au fost inventariate 95 de specii de păsări, dominante fiind speciile acvatice și semi-acvatice (69,47%), oaspeți de vară în regiune.

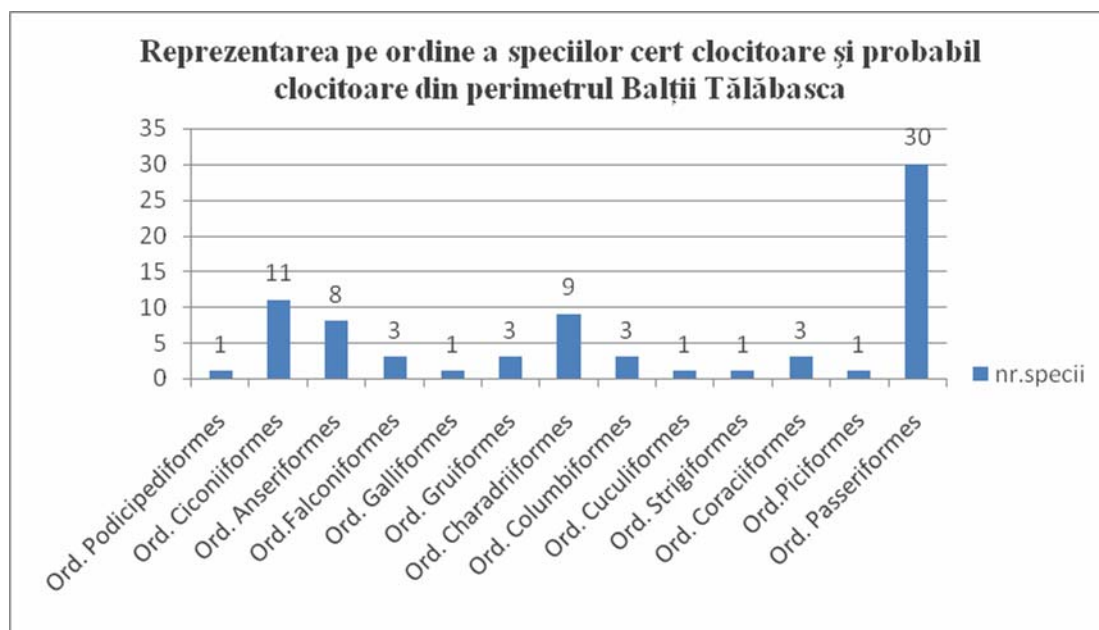
Un număr total de 67 de specii sunt cert clocitoare în zonă, iar alte 7 specii ar putea cuibări în acest teritoriu.

Prezența păsărilor clocitoare este influențată direct de doi factori: existența habitatului favorabil și nivelul presiunii antropice. Pe de altă parte, prezența sau absența vegetației higr-hidrofile condiționează instalarea speciilor de păsări acvatice.

Ordinul *Passeriformes* cuprinde cele mai multe specii clocitoare - 30 specii, urmat de *Ciconiiformes* cu 11 specii, *Charadriiformes* cu 9 specii și *Anseriformes* cu 8 specii clocitoare. Restul ordinelor sunt reprezentate de una, două și chiar trei specii clocitoare.

---

* Complexul Muzeal de Științele Naturii Galați, str. Regiment 11-Siret, nr. 6A, Galați.

Păsările își construiesc cuiburile în locuri foarte variate, fiecare specie preferând un anumit tip de habitat. Cel mai bine reprezentate sunt speciile care clocesc în stufăriș (23 specii) și în arbori – arboret (13 specii); urmează grupul păsărilor care își instalează cuibul pe sol, în ierburi (10 specii) și al celor antropofile (7 specii); 4 specii își sapă cuibul în malul digurilor ce înconjoară apa; 8 specii își amenajează cuibul în tufișuri, iar 4 specii își construiesc cuibul din material vegetal, pe apă; 2 specii ocupă pentru cuibărit scoruri; în sfârșit, *Cuculus canorus* nu-și construiește cuib, având statut de parazit de cuib.

În cazul unor specii, am întâlnit perechi care și-au instalat cuibul și în alt tip de habitat decât cel tipic, cum ar fi *Ciconia ciconia* care și-a instalat cuibul într-un arbore (09.04.2007). *Ardea cinerea*, *Nycticorax nycticorax* și *Egretta garzetta* cuibăresc în arbori, dar și pe stuf.

Anser anser, care este foarte sensibilă față de factorul antropic, a fost observată în pereche în data de 09.04.2007, amenajându-și cuibul.

Speciile de corcodei (*Podicipediformes*) cuibăresc în teritoriul studiat deoarece există material vegetal necesar pentru construirea cuibului și stufăriș compact pentru refugiu. Cuiburile, construite din diferite resturi vegetale, pot fi plutitoare sau fixate de câte un suport.

În data de 04.07.2006, am recenzat 14 perechi de *Podiceps cristatus* ce aveau pui și erau împrăstiați pe suprafața apei. Pe baltă, erau prezente și 4 exemplare de *Platalea leucorodia*, *Cygnus olor* (3 perechi), *Anas strepera* (3 perechi), *Aythya nyroca* (5 perechi), *Vanellus vanellus* (20 perechi) și 60 adulți *Fulica atra* însoțiți de 24 pui. După câteva zile, am remarcat apariția în zonă a 2 exemplare de *Ciconia ciconia*, 25 masculi și 19 femele de *Anas platyrhynchos* cu 11 pui.

Lanius collurio își amenajează cuibul în tufișuri, fiind plasat, în majoritatea cazurilor, pe esențe ca *Rosa* sp., *Crataegus* sp., *Prunus* sp., *Pirus* sp.

Păsările limicole – subordinul *Charadrii* – sunt reprezentate de două specii clocitoare în perimetrul cercetat: *Vanellus vanellus* și *Charadrius dubius*. Nagățul cuibărește pe sol în zonele ușor înmlăștinite. Prundărașul gulerat își face, cu ajutorul picioarelor, o gropiță mică în pământ și în aceasta își depune ouăle.

Prigoriile sunt specii ce preferă să cuibărească în digurile ce înconjoară baltă.

Din grupul răpitoarele diurne, legat de mediul acvatic este eretele de stuf (*Circus aeruginosus*) care cuibărește în stufăriș. În această regiune, cuibărește și *Falco tinnunculus*, aceasta fiind cea mai frecventă specie din acest ordin care-și instalează cuibul în scoruri mari sau în cuiburile vechi ale ciorilor de semănătură. Cuibul și-l construiește din diverse ramuri, bețe și, de multe ori, se aseamănă cu o simplă depresiune căptușită sumar cu câteva resturi vegetale uscate.

Ordinul *Passeriformes* este reprezentat de 30 de specii care au fost identificate ca fiind cert clocitoare în zonă.

Multe dintre speciile de passeriforme întâlnite, preferă pentru cuibărit ecosistemele de pădure din apropiere, dar apar în perimetrul bălții Tălăbasca în căutarea hranei și doar un grup restrâns este format din specii care cuibăresc în stufăriș compact (*Acrocephalus sp.*, *Panurus biarmicus*).

Codobaturile (*Motacilla sp.*) își amenajează cuibul pe sol, în ierburi, iar ciocârliile își câpțușesc adânciturile din sol cu firisoare de iarbă uscată.

Hirundo rustica își amplasează cuibul sub streșina caselor și îl construiește din noroi aglutinat cu paie și salivă; în interior, este căpțușit cu materiale moi, fiind lipit de un perete drept. Cuibul are formă semisferică sau parțial sferic, fiind folosit mai mulți ani. Cuibul pe care și-l construiește specia *Delichon urbica* are o structuralizare aparte, utilizând sol și salivă proprie; prinde de suport spatele și partea superioară a cuibului, lăsându-i un orificiu pentru intrare.

Vrabia (*Passer domesticus*), graurul (*Sturnus vulgaris*) și vrabia de câmp (*Passer montanus*) își plasează cuiburile în vecinătatea cuiburilor unor păsări mai mari sau chiar în pereții laterali ai cuiburilor de berze (*Ciconia ciconia*), unde se simt în siguranță față de dușmani.

Concluzii

În perimetrul Bălții Tălăbasca, activitățile de pescuit sportiv și în scop comercial se realizează în tot timpul anului cu undițe și cu plase, de pe mal și din bărci. De asemenea, pe malul apei am observat vite care pășunau terenurile înierbate din teritoriul rezervației. Toate aceste activități antropice influențează în mod direct prezența păsărilor acvatice în zona bălții.

BIBLIOGRAFIE

1. Gache, C., 1994 - *Observations avifauniques dans quelques zones humides sur les vallées inférieures des rivières Prut et Siret*, An. St. Univ. „Al. I. Cuza” Iași, Biologie animală, tom. XL: 39/44, Iași.
2. Gache, Carmen, 2008 - *Contribuții la cunoașterea diversității avifaunei unei arii protejate din bazinul inferior al Siretului: Balta Talabasca, Analele Bucovinei*, in press, Editura Academiei, București.
3. Muller, J. W., Gache, C. & Ignat, A. E., 2005 – *Contribuții la identificarea unor situri Natura 2000 în județele Moldovei, Analele Bucovinei*, an XII, nr. 2: 553 - 565, Editura Academiei, București.

CONTRIBUTIONS THE STUDY OF THE BREEDING AVIFAUNA FROM THE PROTECTED AREA „TĂLĂBASCA MARSH” (GALAȚI COUNTY)

The Siret River represents the western limit (about 12 kilometres length) of the village Tudor Vladimirescu. During the high rainfalls' period, it can generate flooding inside this area. The Talabasca Marsh is located there (about 40 km far from Galati city), being a natural meadow lake, on a surface about 139 hectares.

My study uses the fieldwork data recorded since the 2005 summer, till the 2007 spring, covering all the phenological aspects. I recorded 95 bird species in the Talabasca Marsh area.

The breeding birds fauna refers to about 67 species, but I mention another 7 bird species, probably breeding species too (these species were present during the reproduction season and I recorded including mating displays for ones of them). The majority of the breeding birds are using the reed beds to build their nests. Between these, notice the presence of one breeding colony formed by species from the families Ardeidae and Threskiornithidae, including the Spoonbill (*Platalea leucorodia*), a rare breeding species out of the Danube Delta – as I know, this is the first report certainly documenting this species in the Siret River basin.

Beginning from 1994, the Talabasca Marsh is a natural protected area, with an official ranger (S.C. Negro S.R.L.). In 2007, the marsh was included in the Natura 2000 Romanian Network, as part of one Special Protected Area – *Lower Meadow of Siret River*.

Despite this status, the human presence is constantly and sometimes, represents a seriously disturbing factor for the bird fauna.